

XIX. Arany János Irodalmi Verseny

2011. november 14.

FELADATLAP

Kérjük, az adatokat nyomatott betűvel írja!

A versenyző neve, évfolyama	
Az iskola neve, címe	
Felkészítő tanára	

P. H.

Kedves Versenyző!

Az Arany János Irodalmi Verseny szervezői örömmel köszöntik Önt abból az alkalomból, hogy több havi felkészülés után most írásban adhat számot a hét elolvasott irodalmi műről.

Kérjük, a feladatlap megírása előtt vegye figyelembe az alábbiakat:

- A feladatlap 15 oldalas.
- A dolgozat megírásának **időtartama 240 perc** (14 és 18 óra között).
- **Helyesírási szótár használható**, más **segédeszköz** (könyv, jegyzet) **nem**.
- Piszkozat, fogalmazvány készítését (az idő rövidege miatt) nem ajánljuk.
- Kérjük, **kék vagy fekete színű tollat** használjon!
- Törekedjen az esztétikus, rendezett írásképre! Javítófestéket ne használjon, ügyeljen az ésszerű időbeosztásra!
- Mielőtt a feladatlap kitöltéséhez hozzát, valamennyi oldal jobb felső sarkába írja fel a nevét!

Jó munkát, sok örömet és sikert kívánunk!

Az elérhető maximális pontszám: 180 pont

A versenyző pontszáma		A javító tanár aláírása	
A versenybizottság felüljavítása utáni végleges pontszám			

I. ARANY JÁNOS NAGYKŐRÖSI BALLADÁI

1. Melyik műből származik az idézet?

„Uram, uram, ne félj!
László, tudod, nem él
S a gyermek, az fogoly.”

.....

„Ne mozdulj,
Ne indulj,
Én egyetlen árvám!
Ki lesz az
Én fiam,
Ha megejt az ármány?”

.....

Kiről szól mindkét idézet?

.....

3	
---	--

2. Melyik műben szerepel?

Felicián Márton

Zsigmond Rozgonyi

Erzsébet királyné

5	
---	--

3. Egészítse ki az alábbi részleteket a megfelelő helynevekkel!

a) „Hadd zúgjon az álgyu! – pogány Ali mond,
És pattog a bomba, és röpked a gránát;
Minden tüzes ördög népet, falat ont:
Töri sziklai várát.”

b) „Fiának
A levél,
..... városába,
Örömhírt
Viszen a
Szomorú fogságba:”

c) „Sűrű setét az éj,
Dühöng a déli szél,
Jó magas
Tornyán az ércakas
Csikorog élesen.”

d) „Ritka vendég
Zsigmond, a király, a császár:
Jól fogadja István vajda,
István, kinek apja Lázár:”

4	
---	--

4. Miért nevezhetjük a Szondi két apródját a *hűség és hősiesség* balladájának?
Válaszát 3-4 összefüggő mondatban fogalmazza meg!

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3	
---	--

II. JÓKAI MÓR: ÉS MÉGIS MOZOG A FÖLD

1. Mikor játszódik a regény cselekménye?

.....

Soroljon fel két elemet, amely alátámasztja megállapítását!

.....

.....

3	
---	--

2. Mit tartalmazott a *Csittvári Krónika*? Mire utal az elnevezése?

.....

.....

.....

2	
---	--

3. Kiknek adta *Csollán Bert* a következő ajánlóleveleket?

„Ajánlom jelen soraimmal neked az én híveimet, ..., a bivalyfejűt, akinek a gyomra három akós; tisztelendő Gringenőrnek legszorgalmasabb követőjét. (Gringenőr találta fel a kártyát.)

.....

„Te vén labanc. Itt küldök neked egy diákot, aki úgy tudja fűjni a Rákóczi-marsot, hogy még a te süket füled is megcsendül bele.”

.....

2	
---	--

4. Idézz fel *Jenő Kálmán* életének fontos állomásait! (Legalább hét különböző megállapítást várunk!)

.....

.....

.....

.....

.....

5	
---	--

5. Foglalja össze egy-két mondatban, hogyan folytatódott Jenőy Kálmán négy diáktársának életpályája, miután elhagyták a debreceni kollégiumot!

Biróczy Sándor

Borcsay Mihály

Barkó Pál

Csuka Feri

4	
---	--

6. Milyen kéréssel fordul a nádorhoz Jenőy Kálmán?

1	
---	--

7. Kinek a tanácsai járulnak hozzá Jenőy Kálmán írói sikeréhez?

1	
---	--

8. Kiket mutatnak be a következő részletek?

„Mintha elefántcsontra volna festve; halavány arc, ... körülfogva aranyfényű, dúsgazdag hajfürtökkel, miknek pompáját az egyszerű fonadék csak növeli. Szemöldökei és szempillái csaknem feketék; alattuk nagy kék szemek...”

„...egy tizenkilenc éves delnő. Szép, deli, hódító alak. ... szűk, testhez feszülő selyemruhában, mely a csodálatos szép idomokat szobrász mintájává alakítja...”

„Az a férfi, aki a nőknek tetszik. Mert tud előttük ragyogni, és meg nem hódol nekik. Ő az ideál. Szép, délceg alak, ... bőkezű és szerencsés. A szívében nagy üresség van, mint a Szaharában, de ez – férfierény.”

„...termete nem magas, különösen kurták a lábai. Hanem, amit természetben megvont tőle a természet, ugyan kiadta neki fejben. Az nagy, hosszú és széles még most is a mama köti fel a nyakravalóját.”

4	
---	--

**9. Értelmezze a következő, Jenőy Kálmánnal kapcsolatos gondolatot!
Véleményét 3-4 összefüggő mondatban fogalmazza meg!**

„Megfordult a sarkán, hátat fordított a tengernek, s felkereste a génovai vargát. Ez a megfordulás képezte egész életének megfordító tropikusát. Idejött mint ifjú, visszatért mint férfi.”

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3	
---	--

III. MOLNÁR FERENC: LILIAM

1. Mivel foglalkoznak az alábbi szereplők?

Liliom **Muskátné**

Zeller Juli **Beifeld Hugó**

Hollunderné

5	
---	--

2. Mi Liliom eredeti neve?

.....

1	
---	--

3. Mennyi idő telik el Juli és Liliom első, illetve utolsó találkozása között?

.....

1	
---	--

4. Milyen helyszínek jelennek meg a mű cselekményében?

.....

.....

.....

5	
---	--

5. Idézzé fel Liliom halálának körülményeit!

.....

.....

.....

.....

.....

4	
---	--

6. Foglalja össze néhány mondatban, milyen lehetősége van Liliomnak arra, hogy jóvátegye földi bűneit!

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4	
---	--

IV. SZERB ANTAL: A PENDRAGON LEGENDA

1. Mit jelent a *Pendragon* kifejezés?

.....

1	
---	--

2. A regényben újraéled a Rózsakereszt ősi legendája.

a) Kik a rózsakeresztesek?

.....

.....

.....

b) Értelmezze a „POST CXX ANNOS PATEBO” (Százhusz év múlva kinyílok.) feliratot!

.....

.....

.....

4	
---	--

3. Miért utazik Bátky János kétszer is Llanvyganból Londonba?

.....
.....
.....

2	
---	--

4. Az alábbi titokzatos tárgyaknak fontos szerep jut a műben. Ki a tulajdonosuk, és mi történik a tárgyakkal?

a) *gyűrű*

.....

b) *revolver*

.....

c) *kis hajlított kés*

.....

3	
---	--

5. A következő állítások mindegyike tartalmaz valamilyen téves információt. Találja meg a hibát, majd írja le helyesen az állítást!

a) *A regény elbeszélője Bátky János, Angliában dolgozó magyar orvos.*

.....

b) *Maloney gyilkosa Osborne.*

.....

c) *Eileen St. Claire az Earl of Gwynedd felesége volt.*

.....

d) *Pendragon vára Skóciában található.*

.....

4	
---	--

6. Egy hónapon belül három alkalommal kísérelnek meg merényletet az earl ellen. Melyek ezek?

.....

.....

.....

.....

3	
---	--

7. A szerző jelentős kultúrtörténeti anyagot halmozott föl könyvében: több író, illetve költő nevét is említi. Soroljon föl közülük legalább ötöt!

.....

.....

3	
---	--

V. GERLÓCZY MÁRTON: IGAZOLT HIÁNYZÁS

1. Mivel foglalkozott a főszereplő magányos óráiban?

.....

.....

2	
---	--

2. Nagyszülők:

a) Mi volt a nagyszülők beceneve?

.....

b) Mivel foglalkozott a nagyapa?

.....

c) Hol található a völgyi ház?

.....

3	
---	--

3. K.:

Mivel tudja igazolni, hogy Marci kedvelte K.-t? Írjon legalább két bizonyító érvet!

.....

.....

.....

.....

2	
---	--

4. Laci:

a) Hogyan ismerkednek meg egymással, és milyen szerepet tölt be a fiú Marci diákéveiben?

.....

.....

b) Mi Laci legfontosabb elfoglaltsága?

.....

2	
---	--

5. Florisse:

a) Mit tudunk meg Florisse családjáról?

.....

.....

.....

b) Bár számtalan kritikus megjegyzést tesz a főszereplő a lányról, mégis mit értékel nagyra kettejük kapcsolatában?

.....

.....

2	
---	--

6. Hogyan alakul Marci sorsa azok után, hogy másodszor sem sikerül elvégeznie a 10. osztályt a „kommunitiben”?

.....

.....

2	
---	--

7. Írja a megfelelő iskolához az odaillo idézet számát!

- újlipótvárosi
- „Bartók, tizenegy ker”
- angyalfüldi
- Nagyváradi téri
- „Waldorf”
- „Kommuniti-súle”
- „az esti”

1. „nem talált más megoldást, mint hogy száműzzön gyermekei közül, a 3. A osztályból”
2. „Tizennyolctól negyven éves korukig jártak oda fiúk és lányok, férfiak és nők.”
3. „egyetlen kiemelkedő, piros betűvel íródott ellenőrzőfüzet-bejegyzésem, szaknyelven szólva: *dicsérőm*”
4. „himnusz közben nem eszünk”
5. „A tangazdaság két kilométerre volt Apagy falvának határától.”
6. „Történelmi ismereteidről csak mint nem létező dolgokról beszélhetünk.”
7. „mit szólna, Márton... ha én ezt most a szemébe fújnam?”

7	
---	--

VI. GARACZI LÁSZLÓ: POMPÁSAN BUSZOSZUNK

1. „Délután hívatnak, és szigorú szavak kíséretében visszaadják az ellenőrzőmet.”

a) Milyen bünt követett el a történet elbeszélője, amiért az iskolában elkérik az ellenőrzőjét?

.....

b) Mivel követte el a tettet?

.....

c) Milyen büntetést kapott tettéért az iskolában?

.....

3	
---	--

2. Mikor és milyen körülmények között értesülnek a szülők a büntetésről? Hogyan reagálnak rá?

.....

.....

.....

4	
---	--

3. A regény alcíme: *Egy lemur vallomásai*. A *lemur* szónak milyen jelentései szerepelnek a regényben?

.....

2	
---	--

4. A regény melyik két szereplője tekinthető az író alakmásának?

.....

2	
---	--

5. Milyen regénycímek fordulnak elő a műben? (Két címet írjon!)

.....

1	
---	--

6. Melyik tantárgyat tanította *Zsóka néni*? Milyen anekdota fűzi őt az elbeszélőhöz? Összefüggő mondatokban válaszoljon!

.....

.....

.....

.....

4	
---	--

7. Ki ő?

- a) „... a tanári szoba szekrényeit kifosztva találta... bekukkantott a varróműhelybe, ahol az iskolai szünpercekben az Ifjúsági Kisgárda tagjai érmelegítőt kötöttek a fronton harcoló katonáknak. Elkezdett a lovon gondolkodni, mi lenne, ha visszajönne délután... később férjhez megy a tornatanárhoz, aki majd faképnél hagyja terhesen ötvenhatban.”
-
- b) „... mikrofilmet dugott az orrába. A szíjájától kapta, akkora, mint egy szőrszál, fel lehet rá venni a laktanyákat. ... úgy tervezte meg az osztálykirándulás útvonalát, hogy a laktanyákat lefényképezhesse az orrával...”
-
- c) „... olyan napközis foglalkozásokat tartott, hogy puzzle készítése békével kapcsolatban, galambhajtogatás, sókerámia, télapó-gyártás Hébo gipszkiöntővel, szívószálból térelválasztó anyag napjára. Hö-hő, mondtuk, és gomboztunk tovább, de tudtuk, hogy csínján kell bánni vele, mert engedékenysége hisztériát takar, szeszélyes és bosszúálló, akár a többi felnőtt, csak ő még gyenge és gyáva is.”
-

4	
---	--

VII. GOGOL: A REVIZOR

1. Mit jelent a revizor szó?

1	
---	--

2. Ki kicsoda? Párosítsa össze a neveket a foglalkozásokkal!

..... **Anton Antonovics Szkvoznyik-Dmuhanovszkij**

..... **Luka Lukics Hlopov**

..... **Ivan Kuzmics Spekin**

..... **Ammosz Fjodorovics Ljapkin-Tyapkin**

..... **Pjotr Ivanovics Dobcsinszkij**

a) *helyi földbirtokos*

b) *postamester*

c) *polgármester*

d) *tanfelügyelő*

e) *járásbíró*

5	
---	--

3. Mit akarnak eltitkolni a kisváros vezetői a revizor elől? Soroljon fel legalább öt visszásságot!

.....

.....

.....

.....

3	
---	--

4. Melyik író említ legjobban barátjaként Hlesztakov?

1	
---	--

5. Hlesztakov kinek vall szerelmet?

.....

2	
---	--

6. Miről ábrándozik a polgármester a lánykérés után?

.....

3	
---	--

7. Két levél keretezi a művet. Melyek ezek?

.....

2	
---	--

8. Hogyan fejeződik be a darab? Mit kell tenniük a szereplőknek a zárójelenetben a szerzői utasítások alapján?

.....

3	
---	--

VIII. ÖSSZEHASONLÍTÓ FOGALMAZÁS

Válasszon ki két-három tetszés szerinti művet az olvasmányok közül, és írjon egy legfeljebb 3 oldalas dolgozatot az alábbi címmel: *Az élet „kalandjai”!* (40 pont)

Ügyeljen a stílusára és a helyesírássra!

A versenyző neve

Az élet „kalandjai”

A page containing 25 horizontal dotted lines for writing.

A versenyző
neve

A page containing 25 horizontal dotted lines for writing.

